Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
ELEANOR SHARPSTON,
predstavljeni 27. marca 2014 [1]

Zadeva C-578/11 P

Deltafina SpA
proti

Evropski komisiji

„Pritožba — Konkurenca — Imuniteta pred globami in znižanje glob v kartelnih zadevah — Obveznost podjetja, da sodeluje v skladu z obvestilom o ugodni obravnavi — Kršitev postopka — Odločitev, utemeljena na dokazih prič, zaslišanih v nasprotju s Poslovnikom Splošnega sodišča — Kršitev pravice do obrambe — Kršitev temeljne pravice do poštenega sojenja v razumnem roku, ki jo je storilo Splošno sodišče“

1. Družba Deltafina SpA (v nadaljevanju: Deltafina) s to pritožbo izpodbija sodbo Splošnega sodišča, [2] ki potrjuje odločbo Evropske komisije o kršitvah pravil o konkurenci v zvezi s kartelom na italijanskem trgu nakupa in prve predelave surovega tobaka. [3] Komisija je v upravni fazi postopka in v okviru takrat veljavne ureditve o prizanesljivosti [4] družbi Deltafina zaradi sodelovanja pri preiskavi odobrila pogojno imuniteto pred globami. Vendar je Komisija pozneje v izpodbijani odločbi to imuniteto odvzela. Glavna vprašanja, ki jih družba Deltafina postavlja v tem postopku, se nanašajo na pomen obveznosti podjetja, da sodeluje v okviru ureditve o prizanesljivosti, vprašanje, ali je v postopku na prvi stopnji prišlo do kršitev postopka, s katerimi so bile kršene pravice družbe Deltafina do obrambe, in pritožbo, da Splošno sodišče ni presodilo v razumnem roku.

Pravni okvir

Evropska konvencija o človekovih pravicah

2. Člen 6(1) EKČP določa, da ima vsakdo pravico, da o njegovi zadevi pravično in javno ter v razumnem roku odloča neodvisno in nepristransko sodišče.

1 — Jezik izvirnika: angleščina.

2 — Sodba z dne 9. septembra 2011 v zadevi Deltafina proti Komisiji (T-12/06, ZOdl., str. II-5639, v nadaljevanju: izpodbijana sodba).

3 — Odločba Komisije z dne 20. oktobra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81(1) Pogodbe ES (Zadeva COMP/C.38.281/B.2 – surovi tobak, Italija) (notificirano pod dokumentarno številko C(2005) 4012) (2006/901/ES) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba), katere povzetek je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* (UL L 353, 13.12.2006, str. 45).

4 — Glej točke od 11 do 14 spodaj.

Temeljne pravice

3. Člen 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah [5] zagotavlja, da ima vsakdo pravico, da institucije, organi in agencije Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku.

4. Člen 47 Listine je naslovljen „Pravica do učinkovitega pravnega varstva in nepristranskega sodišča“. Med drugim določa: „Vsakdo ima pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče. […]“ Člen 48 Listine zagotavlja domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe. [6]

5. Listina navaja, da se njene določbe uporabljajo za institucije in organe Unije ob spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice pa samo, ko izvajajo pravo Unije. Zato spoštujejo pravice, upoštevajo načela in spodbujajo njihovo uporabo v skladu s svojimi pristojnostmi in ob spoštovanju meja pristojnosti Unije, ki so ji dodeljene v Pogodbah. [7]

6. Kadar pravice, ki jih zagotavlja Listina, ustrezajo pravicam, določenim v EKČP, mora biti njihova razlaga enaka. [8]

Pogodba o delovanju Evropske unije

7. Člen 101 PDEU (prej člen 81 ES) podjetjem prepoveduje sodelovati pri sporazumih, sklepih in usklajenih ravnanjih, ki preprečujejo, omejujejo ali izkrivljajo konkurenco na notranjem trgu.

Globe v konkurenčnem pravu

Uredba Sveta (ES) št. 1/2003

8. Komisija lahko v skladu s členom 23 Uredbe št. 1/2003 [9] sprejme odločbo, s katero podjetjem naloži globe, kadar med drugim naklepno ali iz malomarnosti kršijo člen 101 PDEU. [10] Pri določanju višine globe se upošteva teža, pa tudi trajanje kršitve. [11] Pri določanju glob se spoštujejo temeljne pravice in načela Listine, Uredbo št. 1/2003 pa je treba razlagati in uporabljati ob upoštevanju teh načel. [12]

9. Člen 31 Uredbe št. 1/2003 določa: „S pritožbo zoper odločbo, s katero je Komisija določila globo ali periodično denarno kazen, ima Sodišče neomejeno pristojnost do pregleda odločbe. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali zviša.“ [13]

5 — UL C 83, 30.3.2010, str. 389 (v nadaljevanju: Listina).

6 — Podobno jamstvo vsebuje člen 6(2) EKČP.

7 — Člen 51(1).

8 — Člen 52(3).

9 — Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 81 Pogodbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205, v nadaljevanju: Uredba št. 1/2003). Uredba Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prva uredba o izvajanju členov [81] in [82] Pogodbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 3, v nadaljevanju: Uredba št. 17) je bila razveljavljena s členom 43(1) Uredbe št. 1/2003. Komisija je v delu 2.6 izpodbijane odločbe navajala obe uredbi kot pravno podlago za naložene globe. Upoštevni določbi Uredbe št. 17 sta člena 15(2) in 17. Po njima sta bila povzeta člena 23(2) in (3) ter 31 Uredbe št. 1/2003. V teh sklepnih predlogih se bom sklicevala na določbe Uredbe št. 1/2003, ki jih je treba razumeti, kot da zajemajo tudi člena 15(2) in 17 Uredbe št. 17, saj ta v delih, ki so pomembni za vprašanja, obravnavana v tej pritožbi, nista bila vsebinsko spremenjena.

10 — Člen 23(2).

11 — Člen 23(3).

12 — Uvodna izjava 37 Uredbe št. 1/2003.

13 — Glej tudi člen 261 PDEU in uvodno izjavo 33 Uredbe št. 1/2003.

Smernice o načinu določanja glob

10. V času nastanka dejstev so bile veljavne tudi Smernice Komisije iz leta 1998.[14] V skladu s preambulo se je osnovni znesek globe določil s seštevkom zneskov za težo in trajanje kršitve. Ta znesek se potem lahko zmanjša v primeru olajševalnih okoliščin, kot je sodelovanje podjetja v postopku zunaj področja uporabe obvestila o ugodni obravnavi.[15] Smernice iz leta 1998 so tudi dopuščale, da je podjetje lahko v nekaterih okoliščinah upravičeno do imunitete pred globo.[16]

Obvestilo Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah

11. V uvodu Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah[17] je bilo razloženo, da se nanaša na resne kršitve pravil o konkurenci, kot so določanje cen, dodeljevanje proizvodnih ali prodajnih kvot in kartelna delitev trgov. Komisija je navedla, da so bila nekatera podjetja, ki so bila vključena v tovrstna nezakonita ravnanja, pripravljena prekiniti sodelovanje in jo obvestiti o obstoju takšnih sporazumov, vendar so jih od tega odvračale visoke globe, ki bi jim bila lahko izpostavljena. Komisija je menila, da je bilo v interesu (takratne) Skupnosti zagotoviti ugodno obravnavo podjetjem, ki so z njo sodelovala. Odločilen prispevek podjetja k uvedbi preiskave ali ugotovitvi kršitve bi lahko upravičil priznanje imunitete zadevnemu podjetju pred globami, če bi bile izpolnjene nekatere dodatne zahteve. Poleg tega bi sodelovanje enega ali več podjetij lahko upravičilo znižanje vsakršne globe, ki jo je naložila Komisija. Vsako tako znižanje je moralo odražati kakovost in časovni okvir dejanskega prispevka podjetja h Komisijini ugotovitvi kršitve. Znižanja so bila omejena na tista podjetja, ki so Komisiji zagotovila dokazna sredstva, ki so dodala pomembno vrednost dokaznim sredstvom, s katerimi je Komisija že razpolagala.[18]

12. Oddelek A Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 je bil naslovljen „Imuniteta pred globami“. V točki 8 je bilo navedeno, da bo Komisija podjetju priznala imuniteto pred globo, ki bi mu bila sicer naložena zaradi sodelovanja v domnevnem kartelu z vplivom na trgovino v Skupnosti, če je to podjetje prvo predložilo dokazna sredstva, ki bodo po mnenju Komisije omogočila: (a) sprejetje odločbe o izvedbi preiskave ali (b) ugotovitev kršitve člena 81 ES. V skladu z oddelkom B podjetja, ki niso izpolnjevala pogojev za pridobitev *imunitete*, bi bila še vedno lahko upravičena do *znižanja* vsake globe, ki bi bila sicer lahko naložena.[19]

13. Poleg teh zahtev so morali biti izpolnjeni ti kumulativni pogoji iz točke 11 Obvestila, da je bilo podjetje upravičeno do imunitete pred globo:

„(a) podjetje v celoti sodeluje, na trajni podlagi in hitro, med celotnim upravnim postopkom Komisije in ji zagotovi vse dokaze, ki jih pridobi ali so mu na voljo, povezane z domnevno kršitvijo. Zlasti je Komisiji na voljo, da se hitro odzove na sleherno zahtevo, ki bi lahko prispevala k ugotavljanju zadevnih dejstev;

(b) podjetje preneha sodelovati v domnevnem nezakonitem dejanju, najkasneje takrat, ko predloži dokaze iz točk 8(a) ali 8(b), kot je ustrezno;

14 — Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ (UL 1998, C 9, str. 3) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 171, v nadaljevanju: Smernice Komisije iz leta 1998). To besedilo so nadomestile Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL C 210, 1.9.2006, str. 2).

15 — Glej točke od 11 do 14 spodaj.

16 — Glej oddelek 4, ki se nanaša na Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 1996 (glej opombo 17 spodaj).

17 — UL C 45, 19.2.2002, str. 3, v nadaljevanju: Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2002. To obvestilo je nadomestilo Obvestilo o nenalaganju ali zmanjševanju glob v primeru kartelov (UL C 207, 18.7.1996, str. 4, v nadaljevanju: Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 1996). Veljavna različica je Obvestilo Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah (UL C 298, 8.12.2006, str. 17, v nadaljevanju: Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2006).

18 — Glej točke od 1 do 7.

19 — Glej točko 20.

(c) podjetje ni naredilo ničesar, da bi druga podjetja prisililo v sodelovanje v kršitvi.“

14. Postopek zaprositve za imuniteto pred globami je bil določen v točkah od 12 do 19. Če je podjetje ob koncu upravnega postopka izpolnjevalo pogoje iz točke 11, mu je Komisija v končni odločbi lahko odobrila imuniteto pred globami. Če katera od zahtev iz oddelkov A in B, odvisno od primera, v kateri koli fazi upravnega postopka ni bila izpolnjena, je to lahko pripeljalo do izgube ugodne obravnave. [20]

Izpodbijana odločba in njeno ozadje

Kartel

15. V točkah od 2 do 20 izpodbijane sodbe je podana celovita razlaga ozadja izpodbijane odločbe.

16. Na kratko, dogodki so si sledili tako: Komisija je 3., 4. in 5. oktobra 2001 opravila preiskave na sedežih evropske zveze predelovalcev tobaka (v nadaljevanju: zveza) in obrtne zbornice za tobak v Bruslju (Belgija). Istega dne je evropska zveza predelovalcev tobaka o teh preiskavah s telefaksom obvestila vse člane, vključno z Associazione professionale trasformatori tabacchi italiani (poklicno združenje italijanskih predelovalcev surovega tobaka, v nadaljevanju: APTI). Komisija je v teh dneh opravila tudi preiskave na sedežih treh najpomembnejših španskih predelovalcev surovega tobaka ter dveh španskih združenj predelovalcev in pridelovalcev tobaka.

17. Družba Deltafina, italijanska predelovalka surovega tobaka (in članica združenja APTI), je 19. februarja 2002 Komisijo zaprosila za imuniteto pred globami na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 in, podredno, za znižanje zneska globe na podlagi oddelka B tega obvestila. Vloga za imuniteto se je nanašala na domnevni kartel predelovalcev surovega tobaka na italijanskem trgu. Komisija je 6. marca 2002 družbi Deltafina sporočila, da njena prošnja izpolnjuje pogoje iz točke 8(b) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 in da ji bo na koncu upravnega postopka odobrila imuniteto pred globami za vse kršitve, ki jih bo Komisija v povezavi s predloženimi dokazi ugotovila v preiskavi, če bo družba Deltafina izpolnila vse pogoje iz točke 11 navedenega obvestila. Službe Komisije ter predstavniki družb Deltafina in Universal Corporation [21] so na sestanku 14. marca 2002 razpravljali o načinu sodelovanja družbe Deltafina s Komisijo (v nadaljevanju: sestanek 14. marca 2002). Na tem sestanku so med drugim govorili o zaupnosti vloge za imuniteto družbe Deltafina. Družba Deltafina je 19., 21., 25. in 26. marca 2002 Komisiji predložila dodatne informacije. Predstavniki družbe Deltafina in uradnik Komisije, zadolžen za spis, so se 22. marca 2002 po telefonu pogovarjali o več vprašanjih v zvezi s sodelovanjem družbe Deltafina s Komisijo.

18. Zunanji pravni svetovalec družbe Universal je 2. aprila 2002 obvestil zunanje pravne svetovalce družb Standard Commercial Corp. in Dimon Inc., ki sta matični družbi italijanskih družb Transcatab SpA (v nadaljevanju: Transcatab) in Dimon Italia Srl (v nadaljevanju: Dimon Italia), katerih dejavnost je prva predelava surovega tobaka, da je družba Deltafina Komisijo zaprosila za imuniteto v zvezi s kartelom predelovalcev na italijanskem trgu tobaka. V prostorih združenja APTI je bil 4. aprila 2002 dopoldne organiziran sestanek (v nadaljevanju: sestanek združenja APTI). Na tem sestanku je predsednik družbe Deltafina navzoče obvestil, da je ta družba začela sodelovati s Komisijo v smislu Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Popoldne istega dne, 4. aprila 2002, sta tudi družbi Dimon Italia in Transcatab, katerih predstavniki so se udeležili sestanka združenja APTI, zaprosili za ugodno obravnavo na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

20 — Glej točko 30.

21 — Matična družba družbe Deltafina (v nadaljevanju: Universal).

19. Komisija je 25. februarja 2004 izdala obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Na obravnavi pred pooblaščencem za zaslišanje 22. junija 2004, ki se je je udeležila družba Deltafina, je predstavnik družbe Dimon Italia Komisijo opozoril na dokumenta v spisu, v katerih je bila povzeta izjava predsednika družbe Deltafina s sestanka združenja APTI. Komisija je 21. decembra 2004 sprejela dopolnilo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, s katerim je družbo Deltafina in druga zadevna podjetja obvestila, da tej družbi ne namerava odobriti imunitete pred globami, ker je kršila obveznost sodelovanja iz točke 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

Izpodbijana odločba in določitev globe

20. Komisija je izpodbijano odločbo sprejela 20. oktobra 2005. V členu 1 te odločbe je navedeno, da sta družbi Deltafina in Universal kršili člen 81(1) ES, tako da sta v navedenih obdobjih[22] sklepali sporazume in/ali sodelovali v usklajenih ravnanjih v sektorju surovega tobaka v Italiji. V skladu s členom 2 izpodbijane odločbe je bila družbama Deltafina in Universal skupno in solidarno naložena globa v znesku 30.000.000 EUR.

21. Pri določitvi osnovnega zneska globe so bile v skladu s členom 23(3) Uredbe št. 1/2003 upoštevane vse pomembne okoliščine. Komisija je torej zlasti preučila: (i) težo kršitve; (ii) zelo resno naravo kršitve pravil o konkurenci; (iii) tržni delež posameznega podjetja (družba Deltafina je bila največji kupec na zadevnem trgu surovega tobaka); (iv) dejstvo, da je bila družba Deltafina del večnacionalne skupine, ki je bila eden od glavnih svetovnih trgovcev s tobakom (za dosego odvračilnega učinka je bil začetni znesek globe pomnožen z 1,5) in (v) trajanje kršitve (ta znesek je bil povečan za 60 %).

22. Dalje, Komisija je kot olajševalno okoliščino v korist družbe Deltafina upoštevala njeno dejavno sodelovanje med postopkom zunaj področja uporabe Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Osnovni znesek globe je bil znižan iz dveh razlogov. Družba Deltafina je bila prvo podjetje, ki je zaprosilo za uporabo Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, in prvo podjetje, ki mu je Komisija odobrila pogojno imuniteto; poleg tega je družba Deltafina od začetka in ves čas postopka bistveno prispevala k preiskavi Komisije, z izjemo dejstev, ki upravičujejo zavrnitev končne imunitete.

23. Komisija je družbi Deltafina odvzela imuniteto pred globami, ker je menila, da družba ni izpolnila pogojev iz točke 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Čeprav je vedela, da namerava Komisija med 18. in 20. aprilom 2002 opraviti preiskave na kraju samem, je njen predsednik glavna konkurenta 4. aprila 2002 namerno obvestil o vlogi za imuniteto, preden so bile opravljene te preiskave. Povsem mogoče je bilo, da je ravnanje družbe Deltafina ogrozilo rezultat preiskav Komisije, kar je družba Deltafina vedela ali bi vsaj morala vedeti, zlasti ker jo je Komisija posebej obvestila o preiskavah, ki bodo opravljene v kratkem, in ker jo je pozvala, naj vlogo za imuniteto obravnava kot zaupno, da ne bi ogrozila izida preiskav. Glede tega niti pogovori na sestanku 14. marca 2002 niti poznejše ravnanje Komisije ne kažejo na to, da je Komisija vedela, da bo družba Deltafina svojo prošnjo za uporabo Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 neizogibno razkrila konkurentom.

24. Komisija je priznala, da bo imela družba Deltafina praktične težave pri ohranjanju tajnosti vloge za imuniteto, pa tudi to, da če bi morala družba Deltafina vlogo za imuniteto razkriti svojim konkurentom, bi bilo malo verjetno, da bi bile nadaljnje preiskave učinkovite. Vendar je družba Deltafina na sestanku združenja APTI samovoljno in na lastno pobudo razkrila vlogo za imuniteto. To, da družba Deltafina Komisije ni obvestila o tem razkritju, kaže, da ni pričakovala, da se bo Komisija strinjala z njenim ravnanjem. Poleg tega tudi družba Universal ni takoj obvestila Komisije o tem, kar je 2. aprila 2002 razkril njen zunanji pravni svetovalec.

22 — Kršitev je trajala od 29. septembra 1995 do 19. februarja 2002.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

25. Družba Deltafina je na prvi stopnji Splošnemu sodišču predlagala, naj:

— odpravi globo, ki ji je bila naložena s členom 2 izpodbijane odločbe;

— podredno, zniža to globo;

— Komisiji naloži plačilo stroškov postopka.

26. Družba Deltafina je predložila sedem tožbenih razlogov. S prvimi tremi glavnimi tožbenimi razlogi je želela doseči razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe zaradi treh očitnih napak Komisije: (i) odvzema imunitete pred globami, ki naj bi temeljil na napačni predpostavki glede dejanskega stanja; (ii) mnenja, da je družba Deltafina kršila obveznost sodelovanja iz točke 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, in (iii) trditve, da je družba Deltafina z razkritjem vloge za imuniteto ogrozila preiskavo. S četrtim tožbenim razlogom je družba Deltafina zatrjevala kršitev načela varstva zaupanja v pravo, načela dobrega upravljanja in načela sorazmernosti. Družba Deltafina je zadnje tri tožbene razloge navedla podredno in z njimi predlagala znižanje globe. S petim tožbenim razlogom je zatrjevala kršitev načela sorazmernosti zaradi pretirano visokega izhodiščnega zneska globe. S šestim tožbenim razlogom je zatrjevala, da je Komisija napačno menila, da sta družbi Universal in Deltafina skupaj odgovorni za ravnanje družbe Deltafina, zato je tej naložila pretirano visoko globo. S sedmim tožbenim razlogom je zatrjevala napačno presojo olajševalnih okoliščin. Družba Deltafina je naknadno umaknila šesti tožbeni razlog.

27. Na obravnavi pred Splošnim sodiščem je družba Deltafina prvič v postopku navedla, da je Komisija z znižanjem globe družbama Deltafina in Dimon Italia za 50 % kršila načelo enakega obravnavanja. Splošno sodišče je presodilo, da ta tožbeni razlog ni dopusten v skladu s členom 48(2) Poslovnika.

28. Splošno sodišče je s sodbo z dne 9. septembra 2011 tožbo v celoti zavrnilo in družbi Deltafina naložilo plačilo stroškov postopka.

Pritožba in postopek pred Sodiščem

29. Družba Deltafina uveljavlja štiri pritožbene razloge, ki jih je mogoče povzeti, kot so navedeni v nadaljevanju. Prvič, Splošno sodišče naj bi naredilo napako, ko ni odločalo o vprašanju, ali je Komisija ob upoštevanju „osnovnih pravil“,[23] določenih na sestanku 14. marca 2002, upravičeno sklepala, da je družba Deltafina kršila obveznost sodelovanja, ker je na sestanku združenja APTI razkrila, da je zaprosila za imuniteto. Splošno sodišče naj bi s tem stopilo na mesto strank, ker je *ex post* določilo pogoje glede obveznosti sodelovanja družbe Deltafina in s tem kršilo pravico družbe Deltafina do obrambe.

30. Drugič, Splošno sodišče naj ne bi ustrezno ali pravilno ugotovilo dejstev in naj ne bi upoštevalo temeljnih pravil glede pridobivanja dokazov, saj je na obravnavi po povsem neformalnem postopku, torej nepravilnem postopku, zaslišalo dve udeleženki sestanka z dne 14. marca 2002 o osnovnih pravilih, ne da bi upoštevalo jamstva, določena v njegovem Poslovniku.

31. Tretjič, Splošno sodišče naj ne bi presodilo v razumnem roku. Postopek pred Splošnim sodiščem naj bi bil pretirano dolg, saj je trajal pet let in osem mesecev, pri tem pa je med koncem pisnega postopka in odločbo o začetku ustnega postopka preteklo 43 mesecev.

23 — „Osnovna pravila“ ali „pravila igre“ se nanašajo na podrobnosti domnevnega dogovora med družbo Deltafina in Komisijo. Glej točko 62 spodaj.

32. Četrtič, Splošno sodišče naj bi nezakonito – v skladu z neomejeno pristojnostjo, ki jo ima – zavrnilo odločanje o trditvi družbe Deltafina, ki je bila prvič predstavljena na obravnavi, da je bila globa, ki jo je Komisija naložila družbi Deltafina, nesorazmerna in diskriminatorna, saj je Komisija uporabila enako stopnjo znižanja globe za družbo Deltafina in za družbo Dimon Italia kljub bistveni razliki med prispevki k preiskavi Komisije, ki je pripeljala do ugotovitve kršitve.

33. Postopek pred Sodiščem je bil po zaslišanju 13. novembra 2012 prekinjen do odločitve velikega senata v zadevah Gascogne Sack Deutschland proti Komisiji,[24] Kendrion proti Komisiji[25] in Groupe Gascogne proti Komisiji[26]. Sodišče je v teh zadevah ponovno presodilo svojo sodno prakso v zvezi z ugovori, ki so bili vloženi v okviru pritožbe in so se nanašali na to, da Splošno sodišče ni presodilo v razumnem roku. Sodbe v teh zadevah so bile izrečene 26. novembra 2013. Objava teh sklepnih predlogov je bila ustrezno odložena, da so bile te sodbe lahko upoštevane.

Tretji pritožbeni razlog: prekoračitev odločanja v razumnem roku

34. Tretji pritožbeni razlog družbe Deltafina je treba najprej obravnavati, ker se povsem razlikuje od vsebinskih vprašanj iz prvega, drugega in četrtega pritožbenega razloga.

Povzetek trditev

35. Družba Deltafina meni, da je Splošno sodišče kršilo člena 42 in 47 Listine, saj ni razsodilo v razumnem roku. Temu primerno družba Deltafina Sodišču predlaga, naj razveljavi izpodbijano sodbo ali, podredno, bistveno zniža znesek njene globe.

36. Primerjava s trajanjem postopka v kompleksnejši zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji,[27] v kateri je Sodišče razsodilo, da je bilo pet let in šest mesecev predolgo obdobje (med koncem pisnega postopka in začetkom ustnega postopka je preteklo 32 mesecev), jasno pokaže, da je postopek pred Splošnim sodiščem v obravnavani zadevi trajal predolgo. V obravnavani zadevi je postopek trajal pet let in osem mesecev; med koncem pisnega postopka in odločbo o začetku ustnega postopka pa je preteklo 43 mesecev. Družba Deltafina ni prispevala k dolgotrajnosti tega postopka. Sicer drži, da je bil rok za predložitev replike odložen s 6. julija 2006 na 16. oktober 2006, potem ko je družba Deltafina zaprosila Splošno sodišče, naj Komisiji odredi predložitev nekega dokumenta, vendar je družba Deltafina repliko predložila v določenem roku. Zadeva je za družbo Deltafina zelo pomembna iz dveh razlogov. Prvič, naložena globa je precej visoka. Drugič, gre za načelno vprašanje, in sicer ali lahko podjetje, ki je zaprosilo za imuniteto pred globami, s Komisijo legitimno sklene dogovor o tem, kako naj bo razrešeno obveznosti sodelovanja za namene Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.

37. Komisija meni, da razlog družbe Deltafina ni utemeljen. Prvič, Komisija izpodbija izračun dolžine postopka, ki ga je opravila družba Deltafina. Meni, da je postopek trajal pet let, tri mesece in osem dni (kar je krajše od trajanja postopka v zadevi Baustahlgewebe). Zaprosilo družbe Deltafina za podaljšanje roka za vložitev replike je postopek podaljšalo za štiri mesece in dvanajst dni. Drugič, iz ustaljene sodne prakse je razvidno, da je treba pri presoji, ali je odločanje trajalo predolgo, upoštevati posebne okoliščine zadeve. Družba Deltafina je sodelovala v kompleksnem kartelu, zaradi katerega je prišlo do vrste povezanih kršitev, v katerih so zadevna podjetja vložila tožbo za razglasitev ničnosti iste odločbe

24 — Sodba z dne 26. novembra 2013 v zadevi Gascogne Sack Deutschland proti Komisiji (C-40/12 P).

25 — Sodba z dne 26. novembra 2013 v zadevi Kendrion proti Komisiji (C-50/12 P).

26 — Sodba z dne 26. novembra 2013 v zadevi Groupe Gascogne proti Komisiji (C-58/12 P).

27 — Sodba z dne 17. decembra 1998 v zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji (C-185/95 P, Recueil, str. I-8417, v nadaljevanju: Baustahlgewebe).

Komisije.[28] Te zadeve so bile obravnavane v treh različnih jezikih (angleščini, italijanščini in španščini). Dalje, v zadevi Deltafina je bilo treba preučiti zapletena dejanska in pravna vprašanja. Zato trajanja postopka pred Splošnim sodiščem ne bi smeli obravnavati kot predolgo. Tretjič, tudi če bi Sodišče ugotovilo, da je bil postopek pred Splošnim sodiščem pretirano dolg, ta okoliščina ne bi smela pripeljati do razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe.

Presoja

38. Prvič, Evropsko sodišče za človekove pravice je razsodilo, da mora biti zaradi prekoračitve razumnega roka sojenja kot kršitev postopka, ki pomeni kršitev temeljne pravice, zadevni stranki omogočeno učinkovito sredstvo, s katerim lahko to ustrezno popravi.[29]

39. Drugič, če nič ne kaže na to, da je predolgo trajanje postopka pred Splošnim sodiščem vplivalo na rešitev spora, se izpodbijana sodba zaradi nespoštovanja sojenja v razumnem roku ne razveljavi.[30] To temelji na dejstvu, da če nespoštovanje sojenja v razumnem roku ni vplivalo na rešitev spora, razveljavitev izpodbijane sodbe ne bi odpravila kršitve načela učinkovitega sodnega varstva, ki jo je storilo Splošno sodišče.[31]

40. Tretjič, v obravnavanem primeru družba Deltafina temu sodišču ni predložila nobenega dokaza, iz katerega bi se lahko sklepalo, da bi to, da Splošno sodišče ni razsodilo v razumnem roku, lahko vplivalo na rešitev spora.

41. Četrtič, Sodišče ob upoštevanju nujnosti zagotovitve spoštovanja pravil o konkurenci Evropske unije pritožnici ne more zgolj zaradi kršitve sojenja v razumnem roku dovoliti, da ponovno načne vprašanje utemeljenosti ali višine globe, ob tem da so bili vsi pritožbeni razlogi, ki jih je navedla zoper ugotovitve Splošnega sodišča v zvezi s tem zneskom globe in ravnanjem, zaradi katerega je ta globa naložena, zavrnjeni.[32] Iz razlogov, navedenih spodaj v točkah od 72 do 100 (prvi pritožbeni razlog), od 109 do 120 (drugi pritožbeni razlog) in od 125 do 129 (četrti pritožbeni razlog), predlagam, da se vsebinski zahtevki družbe Deltafina v tej pritožbi dejansko zavrnejo.

42. Iz tega sledi, da tretji pritožbeni razlog družbe Deltafina ne more privesti do razveljavitve izpodbijane sodbe.

43. Ker želi družba Deltafina znižanje globe, da bi se upoštevale finančne posledice, ki so zanjo nastale zaradi predolgega trajanja postopka pred Splošnim sodiščem, je treba najprej spomniti, da je Sodišče, ko se je prvič srečalo s podobnim primerom v zadevi Baustahlgewebe, takemu predlogu ugodilo in znižalo globo zaradi ekonomičnosti postopka in zagotovitve takojšnje ter učinkovite odprave kršitve

28 — Zadeve v španskem sektorju surovega tobaka so bile: sodbe z dne 27. oktobra 2010 v zadevi Alliance One International in drugi proti Komisiji (T-24/05, ZOdl., str. II-5329), z dne 8. septembra 2010 v zadevi Deltafina proti Komisiji (T-29/05, ZOdl., str. II-4077), z dne 3. februarja 2011 v zadevi Cetarsa proti Komisiji (T-33/05), z dne 8. marca 2011 v zadevi World Wide Tobacco España proti Komisiji (T-37/05), z dne 12. oktobra 2011 v zadevi Agroexpansión proti Komisiji (T-38/05, ZOdl., str. II-7005) in v zadevi Alliance One International proti Komisiji (T-41/05, ZOdl., str. II-7101). Na italijanski sektor surovega tobaka se je nanašalo šest zadev, vključno z zadevo Deltafina, preostale zadeve pa so bile: sodbe z dne 5. oktobra 2011 v zadevi Romana Tabacchi proti Komisiji (T-11/06, ZOdl., str. II-6681), z dne 5. oktobra 2011 v zadevi Mindo proti Komisiji (T-19/06, ZOdl., str. II-6795) in z dne 9. septembra 2011 v zadevi Alliance One International proti Komisiji (T-25/06, ZOdl., str. II-5741) ter sklep z dne 1. septembra 2010 v zadevi Universal proti Komisiji (T-34/06) in sodba z dne 5. oktobra 2011 v zadevi Transcatab proti Komisiji (T-39/06, ZOdl., str. II-6831).

29 — Sodba ESČP z dne 26. oktobra 2000 v zadevi Kudla proti Poljski, *Reports of Judgments and Decisions* 2000 XI, točki 156 in 157.

30 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 81 in navedena sodna praksa). Popoln pregled obrazložitve Sodišča glede vprašanja odločanja v razumnem roku je podan v zadevah Gascogne Sack Deutschland (točke od 80 do 103), Kendrion, navedena v opombi 25 zgoraj (točke od 77 do 108) in Groupe Gascogne, navedena v opombi 26 zgoraj (točke od 66 do 97). To vprašanje sem obravnavala v svojih sklepnih predlogih v zadevah Gascogne Sack Deutschland (točke od 128 do 141) in Kendrion (točke od 113 do 134) ter precej obsežneje v zadevi Groupe Gascogne (točke od 70 do 150). Zaradi primernosti in preprečitve podvajanja se bom tukaj sklicevala predvsem na sodbo Gascogne Sack Deutschland.

31 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 82 in navedena sodna praksa).

32 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 84 in navedena sodna praksa).

postopka.[33] Nasprotno pa je v poznejši zadevi Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland proti Komisiji,[34] v kateri je Komisija ugotovila zlorabo prevladujočega položaja, vendar ni naložila globe, Sodišče presodilo, da je lahko kršitev Splošnega sodišča v zvezi s sojenjem v razumnem roku povod za odškodninski zahtevek.

44. Družba Deltafina ni opredelila, ali njen zahtevek temelji na zadevi Baustahlgewebe ali zahteva odškodnino, niti ni navedla, ali je utrpela denarno škodo oziroma kakšna je ta bila. Zdi se mi, da pritožba družbe Deltafina implicitno temelji na pristopu Sodišča v zadevi Baustahlgewebe in da ni bila podana kot ločen zahtevek za povračilo materialne izgube ali nepremoženjske škode. Sodišče je v vmesnem obdobju med prekinitvijo in ponovnim odprtjem ustnega postopka potrdilo, da je odškodninski zahtevek, vložen zoper Unijo na podlagi členov 268 PDEU in 340, drugi odstavek, PDEU, učinkovito in splošno uporabno sredstvo za uveljavljanje take kršitve in njeno sankcioniranje.[35] Zato je treba predlog družbe Deltafina zavrniti, ker temelji na sodbi Baustahlgewebe. Če želi družba Deltafina vložiti odškodninski zahtevek, ga mora predložiti pri Splošnem sodišču.[36]

45. Glede meril, ki omogočajo presojo, ali je Splošno sodišče odločilo v razumnem roku, pa velja, da se to vprašanje presoja glede na posebne okoliščine posameznega primera, kot sta zapletenost spora in ravnanje strank.[37] Seznam upoštevnih meril ni izčrpen in presoja razumnosti trajanja ne zahteva sistematične preučitve okoliščin zadeve glede na vsako merilo, kadar se trajanje postopka zdi upravičeno glede na eno od njih. Tako se lahko z zapletenostjo zadeve ali zavlačevanjem tožeče stranke upraviči na prvi pogled predolgo trajanje.[38]

46. Družba Deltafina je ob uporabi teh načel za obravnavano zadevo 19. januarja 2006 vložila tožbo za razglasitev ničnosti. Splošnemu sodišču je 26. junija 2006 predlagala, naj odredi, da Komisija predloži neskrajšano različico dokumenta, priloženega k odgovoru na tožbo. Sodno tajništvo Splošnega sodišča je družbo Deltafina z dopisom z dne 22. novembra 2006 obvestilo, da je bila njena zahteva zavrnjena. Po navedbah družbe Deltafina se je pisni postopek končal 26. februarja 2007. Obravnava je bila izvedena 29. septembra 2010, sodba pa je bila izrečena 9. septembra 2011.

47. Celotni postopek na prvi stopnji je trajal približno pet let in osem mesecev, med koncem pisnega postopka in obravnavo pa je preteklo približno 43 mesecev. Dolžine postopka pred Splošnim sodiščem ni mogoče utemeljiti z nobeno od posebnih okoliščin zadeve Deltafina. Dolgotrajnosti obdobja med pisno in ustno fazo postopka ni mogoče pojasniti z zapletenostjo spora, ravnanjem strank ali nastankom postopkovnih dogodkov. Konkretno zahteva družbe Deltafina, naj se Komisiji odredi predložitev nekega dokumenta, ni nikakor vplivala na obdobje očitne nedejavnosti med koncem pisnega postopka in začetkom ustne faze. Sodišču niso bile predložene nobene informacije, ki bi razložile ali utemeljile to obdobje.

48. Natančneje, kar zadeva zapletenost spora, je jasno, da so tožbeni razlogi sicer zahtevali poglobljeno preučitev, vendar niso pomenili izredne težavnosti. Čeprav je res, da so številni naslovniki izpodbijane odločbe zoper njo pri Splošnem sodišču vložili ničnostno tožbo, pa ta okoliščina Splošnemu sodišču ni mogla preprečiti, da bi naredilo sintezo spisa in pripravilo ustni postopek v manj kot treh letih in sedmih mesecih. Poudariti je treba, da Splošno sodišče v tem obdobju ni sprejelo nobenih ukrepov procesnega vodstva, ki bi postopek prekinili ali podaljšali.

33 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 86 in navedena sodna praksa).

34 — Sodba z dne 16. julija 2009 v zadevi Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland proti Komisiji (C-385/07 P, ZOdl., str. I-6155).

35 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točki 88 in 89 ter navedena sodna praksa).

36 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 90).

37 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 91). Glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Groupe Gascogne, navedeni v opombi 26 zgoraj (točke od 91 do 94).

38 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 92).

49. Ta dejstva vodijo k ugotovitvi, da je bil s postopkom pred Splošnim sodiščem kršen drugi odstavek člena 47 Listine in da Splošno sodišče ni presodilo v razumnem roku. To pomeni dovolj resno kršitev pravnega pravila, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom;[39] temu primerno lahko družba Deltafina vloži ločeno odškodninsko tožbo, če se za to odloči.

50. Ker pa tožba družbe Deltafina ne more pripeljati do razglasitve ničnosti izpodbijane sodbe, je treba tretji pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Prvi in drugi pritožbeni razlog: povzetek bistvenih odlomkov iz izpodbijane sodbe

51. Splošno sodišče je presojo začelo z opredelitvijo svojega pristopa v točkah od 102 do 148 izpodbijane sodbe. Program prizanesljivosti omogoča ugodno obravnavo podjetij, ki sodelujejo s Komisijo pri preiskavah v zvezi s skrivnimi karteli. Tako je cilj programa preiskovati in preganjati ravnanja, ki spadajo med najresnejše kršitve pravil o konkurenci, ter od njih odvračati. Program prizanesljivosti temelji na dogovoru med Komisijo in podjetji, ki se odločijo sodelovati z njo. Komisija je lahko v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002 prvemu podjetju, ki sodeluje pri preiskavi, odobrila imuniteto pred globami, podjetjem, ki sodelujejo pozneje, pa je lahko odobrila znižanje glob. V zvezi s tem je treba poudariti, da je logika programa prizanesljivosti v tem, da je le enemu izmed udeležencev kartela mogoče priznati popolno imuniteto pred globami, saj je njen namen v kartelu ustvariti negotovo ozračje, da bi se spodbudilo njegovo razkritje Komisiji. Udeleženci kartela vedo, da bo lahko imuniteto pred globo dobil le eden od njih, in sicer s tem, da bo razkril druge udeležence kršitve, ti pa bodo tako izpostavljeni tveganju, da se jim bodo naložile globe.[40]

52. Iz Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 je razvidno, da postopek odobritve imunitete pred globami podjetju sestavljajo tri ločene faze: (i) podjetje, ki želi imuniteto, vzpostavi stik s Komisijo in ji predloži dokaze o domnevnem kartelu, ki škodi konkurenci v Evropski uniji; (ii) Komisija presodi te dokaze ob upoštevanju pogojev iz točke 8(a) ali (b), kar je primerno, Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, in če je to podjetje prvi prijavitelj nepravilnosti, ki izpolnjuje zadevne pogoje, mu Komisija lahko v pisni obliki odobri pogojno imuniteto pred globami; (iii) Komisija se na koncu upravnega postopka, ko je sprejeta končna odločitev, odloči, ali bo odobrila končno imuniteto pred globami. Za odobritev imunitete pred globo mora zadevno podjetje skozi celoten upravni postopek in do sprejetja končne odločitve izpolnjevati tri kumulativne pogoje iz točke 11(a), (b) in (c) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002.[41]

53. Glede obsega obveznosti sodelovanja v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002 je Splošno sodišče navedlo, da ta izhaja iz dejanskega besedila točke 11(a) in zlasti iz opredelitve, da mora zadevno podjetje sodelovati „v celoti, na trajni podlagi in hitro“, da je obveznost sodelovanja zelo splošna obveznost, katere obrisi niso natančno opredeljeni in katere natančen obseg je mogoče razumeti le v okviru programa prizanesljivosti. Splošno sodišče je menilo, da je iz izraza „v celoti“ razvidno, da mora biti za pridobitev imunitete v neki končni odločbi tako sodelovanje popolno, absolutno in brezpogojno. Opredelitvi „na trajni podlagi“ in „hitro“ pomenita, da mora sodelovanje podjetja izpolnjevati dva pogoja: (i) obstajati mora med celotnim upravnim postopkom in (ii) biti mora takojšnje.[42]

39 — Sodba Gascogne Sack Deutschland, navedena v opombi 24 zgoraj (točka 102 in navedena sodna praksa).

40 — Točke od 103 do 110.

41 — Točke od 111 do 115.

42 — Točke od 124 do 126.

54. Splošno sodišče je razložilo, da „sodelovanje“ v okviru ureditve o prizanesljivosti pomeni resnično in popolno sodelovanje. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je znižanje globe v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002 lahko upravičeno le v primeru, ko se za zagotovljene informacije in, splošneje, ravnanje zadevnega podjetja lahko šteje, da so odraz resničnega sodelovanja.[43] Splošno sodišče je navedlo, da se ta ugotovitev *a fortiori* uporablja za sodelovanje, ki je potrebno, da se upraviči odobritev imunitete pred globami, saj je takšna imuniteta ugodnejše obravnavanje kot samo zmanjšanje globe.[44]

55. Splošno sodišče je nadaljevalo, da kadar podjetje predloži poročilo o dejanskem stanju, ki je nepopolno ali netočno, ni mogoče šteti, da je ravnalo v duhu resničnega sodelovanja v smislu zadevne sodne prakse.[45] Tako podjetje, ki želi pridobiti imuniteto pred globami, ne more opustiti obveščanja Komisije o upoštevnih dejstvih, za katera ve in ki bi lahko, čeprav le morebiti, vplivala na potek upravnega postopka in učinkovitost preiskave Komisije. Obstoj ravnanja v duhu resničnega sodelovanja je mogoče presojati samo ob upoštevanju okoliščin, ki so obstajale med tem ravnanjem. Iz tega sledi, da se za utemeljitev tega ravnanja ni mogoče sklicevati na morebitno ugotovitev *ex post facto*, da ravnanje, s katerim je bila kršena obveznost sodelovanja, ni imelo negativnih učinkov.[46]

56. Splošno sodišče je na tej podlagi ugotovilo v nadaljevanju navedena dejstva.

57. Prvič, družba Deltafina ni obvestila Komisije o okoliščinah, pomembnih za preiskavo, in sicer da je njen predsednik na sestanku združenja APTI z dne 4. aprila 2002 razkril, da je družba Deltafina zaprosila za imuniteto, in da je svetovalec družbe Universal 2. aprila 2002 podobno obvestil matične družbe nekaterih konkurentov družbe Deltafina. Drugič, Komisija več kot dve leti ni vedela za te okoliščine, ki so bile pomembne za njeno preiskavo. Tretjič, iz izpodbijane odločbe in spisa je bilo tudi razvidno, da so družba Deltafina in službe Komisije v stikih, ki so jih imele v okviru programa prizanesljivosti, zlasti na sestanku z dne 14. marca 2002, izrecno obravnavale vprašanje zahteve po ohranjanju zaupnosti vloge družbe Deltafina za imuniteto, da se ne bi konkurente opozorilo nanjo in da se ne bi ogrozila učinkovitost preiskav. Zlasti je bilo jasno, da je Komisija družbo Deltafina izrecno pozvala, naj vlogo za imuniteto ohrani tajno, ker namerava opraviti take preiskave. Družba Deltafina je torej vedela, da je Komisija morebitno razkritje vloge za imuniteto štela za upoštevno okoliščino, ki bi vsaj potencialno lahko vplivala na ustrezen potek preiskave. Četrtič, družba Deltafina ni mogla trditi, da ni vedela, da je ohranitev tajnosti vloge za imuniteto pomembna za uspeh preiskave.[47]

58. Splošno sodišče je menilo, da bi v takih okoliščinah ravnanje v duhu resničnega sodelovanja od družbe Deltafina zahtevalo, da Komisijo hitro obvesti o razkritju vloge za imuniteto.[48]

59. Splošno sodišče je zavrnilo trditev družbe Deltafina, da je Komisija vedela, da bo družba na sestanku združenja APTI 4. aprila 2002 razkrila svojo vlogo za imuniteto drugim udeležencem kartela. Splošno sodišče je ugotovilo, da Komisija ni vedela, da bo družba Deltafina na lastno pobudo razkrila to informacijo, zato tega ni mogla vnaprej sprejeti ali dovoliti.[49]

43 — Sodbe z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji (C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 395, v nadaljevanju: Dansk Rørindustri), z dne 29. junija 2006 v zadevi Komisija proti SGL Carbon AG (C-301/04 P, ZOdl., str. I-5915, točka 68, v nadaljevanju: SGL Carbon) in z dne 24. septembra 2009 v združenih zadevah Erste Group Bank in drugi proti Komisiji (C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P in C-137/07 P, ZOdl., str. I-8681, točka 281, v nadaljevanju: Erste Group Bank), glede Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 1996.

44 — Točke od 127 do 130.

45 — Glej v tem smislu te odlomke iz sodb, navedenih v opombi 43 zgoraj: Dansk Rørindustri (točka 397), SGL Carbon (točka 69) in Erste Group Bank (točka 283).

46 — Točke od 131 do 134.

47 — Točke od 135 do 146.

48 — Točke od 147 do 149.

49 — Točke od 151 do 153.

60. Splošno sodišče je preučilo posamične trditve družbe Deltafina, da je izpodbijana odločba napačna, zlasti glede domnevnega dogovora o „osnovnih pravilih“. Splošno sodišče je zavrnilo trditev družbe Deltafina, da je iz izpodbijane odločbe oziroma dokumentov v spisu razvidno, da je družba Komisijo izrecno in jasno vnaprej obvestila, da bo na sestanku združenja APTI razkrila svojo vlogo za imuniteto. Tako ne v zapisniku služb Komisije s sestanka z dne 14. marca 2002 ne v zabeležkah predstavnikov družbe Universal s tega sestanka ni omenjena okoliščina, da je družba Deltafina Komisijo izrecno opozorila, da bo razkrila to informacijo. Iz zapiskov predstavnika družbe Universal je razvidno, da je družba Deltafina samo poudarila svoje težave pri ohranjanju tajnosti vloge za imuniteto, ker bi njeno drugačno ravnanje na skorajšnjem sestanku združenja APTI v primerjavi z ravnanjem na prejšnjih sestankih pri njenih konkurentih lahko vzbudilo sume v zvezi z vlogo za imuniteto. Splošno sodišče je navedlo, da je družba Deltafina v odgovoru na njegovo vprašanje na obravnavi v bistvu sama priznala, da služb Komisije na sestanku z dne 14. marca 2002 ni izrecno obvestila, da bo na sestanku združenja APTI 4. aprila 2002 razkrila vlogo za imuniteto. Poleg tega iz nobenega dokumenta v spisu ni razvidno, da bi družba Deltafina ob kakšni drugi priložnosti Komisijo izrecno vnaprej obvestila, da bo razkrila to informacijo. [50]

61. Splošno sodišče je zlasti preučilo ločene zabeležke v spisu, ki so jih po telefonskem pogovoru 22. marca 2002 (med g. Jacchio za družbo Deltafina in g. Van Erpsom za službe Komisije) pripravili predstavniki družbe Deltafina in služb Komisije. Splošno sodišče ni sprejelo trditve družbe Deltafina, da je v tem telefonskem pogovoru družba obvestila Komisijo, da bo razkrila svojo vlogo za imuniteto. [51]

62. Nazadnje, Splošno sodišče je preučilo trditev družbe Deltafina, da se je na sestanku z dne 14. marca 2002 s Komisijo dogovorila nekatera „osnovna pravila“. Po navedbah družbe Deltafina sta bila glavna elementa domnevnega dogovora, da je Komisija priznala neizogibnost razkritja, družba Deltafina pa je v zameno sprejela težje breme in se zavezala, da bo čim prej predložila dokaze. Družba Deltafina je torej trdila, da je spoštovala svojo obveznost sodelovanja, saj je predložila dodatne informacije, ki jih je zahtevala Komisija. Splošno sodišče je poudarilo, da tudi če bi bila trditev družbe Deltafina dokazana, ta trditev ne more ovreči ugotovitve, da je družba Deltafina, s tem ko Komisije ni obvestila o razkritju vloge za imuniteto, kršila obveznost sodelovanja. Zato Komisija družbi Deltafina v končni odločbi upravičeno ni odobrila imunitete.

63. Splošno sodišče je menilo, da tudi ob predpostavki, da bi Komisija na sestanku z dne 14. marca 2002 dopustila, da družba Deltafina vloge za imuniteto ne more ohraniti tajne (kar je sporno), ta okoliščina ne bi vplivala na ugotovitev, da bi morala družba Deltafina, če bi ravnala v duhu resničnega sodelovanja, brez odlašanja obvestiti Komisijo, da je bila vloga za imuniteto razkrita. Enako velja v primeru, če bi bila družba Deltafina iz katerega od razlogov, ki jih je navedla v upravnem postopku, dejansko prisiljena razkriti svojo vlogo za imuniteto, zlasti če bi se dejansko znašla v tako „nevzdržnem“ položaju, da bi to okoliščino morala razkriti drugim udeležencem kartela zaradi upravičene skrbi, da bo sicer prekršila obveznost prenehanja sodelovanja pri kršitvi iz točke 11(b) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Ker je družba Deltafina zaprosila za imuniteto, je zanjo v vsakem primeru veljala obveznost sodelovanja. Ta ji je nalagala, da Komisijo hitro obvesti o razkritjih. Enako bi bilo, če bi se potrdila okoliščina, ki jo navaja družba Deltafina, da je ravnala v skladu z „drugo najboljšo možnostjo“, za katero naj bi se dogovorila s Komisijo, da bi s predložitvijo informacij, ki jih je zahtevala Komisija, poskusila ublažiti negativne učinke „neizogibnega“ razkritja, saj tudi ta okoliščina družbe Deltafina ne bi mogla razrešiti obveznosti, da Komisijo brez odlašanja obvesti o razkritjih vloge za imuniteto. [52]

50 — Točke od 152 do 156.

51 — Točke od 157 do 160.

52 — Točke od 164 do 167.

Prvi pritožbeni razlog: napaka pri presoji v zvezi z obveznostjo sodelovanja in kršitev pravice do obrambe

Povzetek trditev

64. Družba Deltafina Splošnemu sodišču očita, da je kršilo njeno pravico do obrambe, ker ni odločilo o njenem glavnem tožbenem razlogu, da je iz dogovora o osnovnih pravilih, določenih na sestanku 14. marca 2002, sledilo, da je bila družba Deltafina razrešena obveznosti prikritja njene vloge za imuniteto pred drugimi udeleženci kartela. Zato naj družba Deltafina ne bi kršila obveznosti ohranjanja tajnosti, ko je to dejstvo razkrila na sestanku združenja APTI. Namesto tega naj bi Splošno sodišče obrazložitev strank nadomestilo s svojo obrazložitvijo, tako da je uvedlo novo točko: da je družba Deltafina kršila obveznost sodelovanja, ker Komisije ni obvestila, da je svojo vlogo za imuniteto razkrila drugim udeležencem kartela. Pri tem naj bi Splošno sodišče preseglo svojo pristojnost, ki je omejena na preizkus izpodbijane odločbe. Splošno sodišče naj osnovnih pravil, o katerih so se na sestanku z dne 14. marca 2002 dogovorile stranke, ne bi moglo nadomestiti s tistim, kar bi po njegovem mnenju morala storiti družba Deltafina za izpolnitev obveznosti sodelovanja. Poleg tega naj bi bil navedeni dogovor pogodbene narave. Izpodbijana sodba naj bi vsebovala nepopravljivo neskladje.

65. Družba Deltafina prav tako trdi, da vsebina osnovnih pravil izhaja iz podrobnosti, o katerih se je dogovorila s Komisijo. Mnenje družbe Deltafina, da je bila na sestanku 14. marca 2002 razrešena obveznosti nerazkritja, je podkrepljeno z dokazi iz zadevnega obdobja, vključno z zapisnikom zadevnega sestanka. Iz zapisnika izhaja, da je Komisija družbi Deltafina v zameno za dogovor o razrešitvi obveznosti nerazkritja naložila strožje zahteve glede zagotavljanja informacij, potrebnih za izvršitev preiskav kartela. Če bi Splošno sodišče preučilo zapisnik, bi ugotovilo, da se je Komisija strinjala, da je morala družba Deltafina neizogibno razkriti svojo vlogo za imuniteto. Iz tega zapisnika ne izhaja, da se je od družbe Deltafina zahtevalo, da bi morala obvestiti Komisijo, če bi razkrila, da je zaprosila za imuniteto. Komisija ni pozneje predstavnikov družbe Deltafina nikoli vprašala o položaju. Dejansko se je zdelo, da Komisije to vprašanje ne zanima. Komisija je družbo Deltafina obtožila, da je namerno in na lastno pobudo razkrila svojo vlogo za imuniteto. Vendar v zapisniku z dne 14. marca 2002 ni navedeno, da bi vsako razkritje moralo biti nenamerno in neizogibno, ker je tretja stranka zahtevala informacije.

66. Družba Deltafina trdi, da njena obveznost sodelovanja v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002 ni enaka tisti, ki je bila predhodno obravnavana v sodbi Dansk Rørindustri.[53] V njej je za podjetja, ki so zaprosila za ugodno obravnavo, veljala obveznost, da Komisiji predložijo celovite in točne informacije o obstoju kršitve pravil o konkurenci. V takih okoliščinah zadevno podjetje ne bi moglo biti razrešeno obveznosti sodelovanja v skladu z veljavnim obvestilom o ugodni obravnavi. Za družbo Deltafina je nasprotno veljala obveznost ohranjanja tajnosti, od katere bi bila lahko razrešena. To stališče potrjuje točka 12(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2006. Družba Deltafina dodaja, da je treba dvom glede tega, kaj je bilo dogovorjeno kot osnovna pravila in sredstva sodelovanja med njo in Komisijo, v vsakem primeru razlagati v njeno korist.

67. Komisija meni, da prvi pritožbeni razlog družbe Deltafina ni utemeljen. Ni se strinjala, da bi bila družba Deltafina razrešena obveznosti nerazkritja vloge za imuniteto. Splošno sodišče je skrbno preučilo trditve družbe Deltafina glede domnevnega dogovora s Komisijo o razkritju njene vloge za imuniteto in na podlagi dejanskega stanja ugotovilo, da takega dogovora ni bilo. Zato Splošno sodišče ni ne kršilo pravice družbe Deltafina do obrambe ne prekoračilo meja svojih pristojnosti, ko je odločilo, da je družba Deltafina kršila obveznost sodelovanja.

53 — Navedena v opombi 43 zgoraj. Glej tudi sodbo Erste Group Bank, navedeno v isti opombi.

68. Komisija izpodbija trditev družbe Deltafina, da je Splošno sodišče svojo odločitev oprlo na nov očitek, ki ni bil del izpodbijane odločbe. Dejstvo, da družba Deltafina ni obvestila Komisije o svojem razkritju (domnevni novi očitek), je navedeno v uvodnih izjavah v preambuli navedene odločbe.[54] Drži, da je Splošno sodišče bolj poudarilo zadevno opustitev kot Komisija. Vendar tako kot Splošno sodišče tudi Komisija meni, da je družba Deltafina s tem kršila točko 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Iz opustitve družbe Deltafina sledi, da je ta še naprej ravnala kot udeleženka kartela in da ni mogla dokazati duha resničnega in lojalnega sodelovanja. Člen 31 Uredbe št. 1/2003 določa, da ima Splošno sodišče neomejeno pristojnost glede določanja glob. Glede na to določbo ne more izhajati, da je Splošno sodišče preseglo svojo pristojnost pri presoji, ali je družba Deltafina izpolnila obveznost sodelovanja v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002.

69. Komisija poudarja, da je Splošno sodišče zavrnilo trditev družbe Deltafina, da svoje prošnje za imuniteto ni mogla ohraniti tajne pred drugimi udeleženci kartela, in da je menilo, da je bilo to razkritje samovoljno. Trditev družbe Deltafina, da Komisija ni jasno navedla, da navedena družba svoje vloge za imuniteto ne sme samovoljno razkriti drugim udeležencem kartela, je jezikovno sprevračanje – trditev družbe Deltafina je brez kakršne koli podlage.

70. Pravila programa prizanesljivosti temeljijo na Pogodbi, sekundarni zakonodaji in sporočilih Komisije. Nepredstavljivo je, da bi uradnik Komisije, ki je zadolžen za posamezno zadevo, lahko določil drugačna „osnovna pravila“. Vloga uradnikov je, da razložijo vsebino pravil, vendar lahko pri tem izrazijo svoja stališča glede tega, kako naj bi se pravila uporabljala v posameznem primeru. Zato je Splošno sodišče pravilno odločilo, da mora preučiti Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2002, da bi ugotovilo, katere določbe so veljale za družbo Deltafina. Komisija poudarja, da družbi Deltafina ni mogla odobriti razkritja njene vloge za imuniteto drugim udeležencem kartela v skladu s točko 12 Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2006. To obvestilo se ni uporabljalo *ratione temporis*. Pritožba vsekakor ni dopustna, saj je njen namen doseči ponovno presojo dejstev.

71. Nazadnje, če Sodišče meni, da je prvi pritožbeni razlog dopusten in utemeljen, Komisija navaja, da bi moralo podati te ugotovitve: (i) družba Deltafina je kršila obveznost sodelovanja v skladu s točko 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002; (ii) družba Deltafina je, s tem ko je razkrila prošnjo za imuniteto drugim udeležencem kartela, ogrozila učinkovitost preiskav Komisije; (iii) v okviru programa prizanesljivosti vedno obstaja tveganje, da bodo udeleženci kartela postali sumničavi glede soudeležencev kartela; (iv) ni bilo nemogoče, da bi družba Deltafina ohranila tajnost svoje prošnje za imuniteto, vendar se je namesto tega odločila za samovoljno razkritje, kar dokazuje, da je vztrajala pri protikonkurenčnem ravnanju.

Presoja

72. Prvi pritožbeni razlog družbe Deltafina je splošno razdeljen na tri dele: (i) Splošno sodišče naj ne bi odločilo o njenem glavnem tožbenem razlogu, da je Komisija v skladu z osnovnimi pravili, dogovorjenimi na sestanku z dne 14. marca 2002, družbo Deltafina razrešila obveznosti nerazkritja njene vloge za imuniteto; (ii) Splošno sodišče naj bi obrazložitev v izpodbijani odločbi nadomestilo s svojo obrazložitvijo, s tem da je odločilo, da bi družba Deltafina morala obvestiti Komisijo, preden je razkrila vlogo za imuniteto, in (iii) kršena naj bi bila pravica družbe Deltafina do obrambe.

73. Ali je Splošno sodišče odločilo o glavnem tožbenem razlogu družbe Deltafina?

54 — Glej uvodne izjave 429, 449, 459 in 460 v preambuli izpodbijane odločbe.

74. Družba Deltafina je na prvi stopnji trdila, da ji imuniteta pred globami v izpodbijani odločbi ni bila dodeljena zaradi treh očitnih napak: prvič, napačne ugotovitve dejanskega stanja, ki je temeljila na nepravilni predpostavki, da italijanski predelovalci surovega tobaka niso vedeli za preiskave Komisije, drugič, napake pri presoji Komisije, ker je menila, da je družba Deltafina kršila obveznost sodelovanja iz točke 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, in tretjič, nadaljnje napake pri presoji, ker naj bi Komisija menila, da je razkritje vloge za imuniteto družbe Deltafina spodkopalo preiskavo.

75. Kar družba Deltafina opisuje kot glavni tožbeni razlog, je dejansko drugi tožbeni razlog, predstavljen na prvi stopnji (glede obveznosti podjetja, da sodeluje za namene točke 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002), in družba Deltafina Splošnemu sodišču očita obravnavo tega tožbenega razloga. Preučila sem predlog družbe Deltafina za razglasitev ničnosti. Jasno je, da je družba Deltafina na prvi stopnji trdila, da je Komisija na sestanku z dne 14. marca 2002 sprejela dejstvo, da bi bilo za družbo Deltafina nemogoče prikriti vlogo za imuniteto pred drugimi udeleženci kartela. Po zatrjevanju družbe Deltafina je Komisija zato še bolj vztrajala, da se ji v zameno za dovoljeno razkritje zadevnih informacij zagotovijo nadaljnje informacije, potrebne za izvršitev preiskav (tako imenovana „osnovna pravila“ ali „pravila igre“).

76. Zdi se mi, da je Splošno sodišče pravilno razložilo, da se tožbeni razlog družbe Deltafina nanaša na obveznost sodelovanja iz člena 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Splošno sodišče je v točkah od 90 do 93 izpodbijane sodbe skrbno evidentiralo trditve družbe Deltafina, zlasti glede sestanka z dne 14. marca 2002. Splošno sodišče je ugotovilo, da družbi Deltafina ni uspelo dokazati, da je Komisijo vnaprej obvestila o tem, da bo na sestanku združenja APTI na lastno pobudo razkrila vlogo za imuniteto.[55] Splošno sodišče je ravno tako posebej preučilo domnevni dogovor o osnovnih pravilih, dosežen na sestanku z dne 14. marca 2002.[56]

77. Pomembno pa je, da Splošno sodišče ni presodilo, ali je bil tak dogovor sklenjen (ali ne). Splošno sodišče je le navedlo, da *tudi če* je bil med Komisijo in družbo Deltafina sklenjen domnevni dogovor o osnovnih pravilih, je to, da družba Deltafina Komisije ni vnaprej obvestila, da namerava razkriti svojo vlogo za imuniteto, pomenilo kršitev obveznosti sodelovanja v skladu s točko 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Splošno sodišče je tudi menilo, da ni bilo nobenih okoliščin, ki bi družbo Deltafina razbremenile naknadne obveznosti, da Komisijo brez odlašanja obvesti o opravljenih razkritjih.

78. Osrednje vprašanje v zadevi je, ali je obrazložitev izpodbijane sodbe pomanjkljiva, ker Splošno sodišče ni posebej odgovorilo na trditev družbe Deltafina, da je bila v skladu z domnevnimi osnovnimi pravili razrešena obveznosti nerazkritja svoje vloge za imuniteto v zameno za to, da sprejme še strožjo zavezo glede zagotavljanja informacij Komisiji (obveznost, za katero trdi, da jo je izpolnila).

79. V skladu z ustaljeno sodno prakso mora obrazložitev sodbe jasno in nedvoumno izražati razlogovanje Splošnega sodišča, tako da se zainteresirane stranke lahko seznanijo z utemeljitvijo sprejete odločbe in da Sodišče opravi sodni nadzor.[57] Vendar obveznost obrazložitve Splošnemu sodišču ne nalaga, da zagotovi razlago, ki bi izčrpno in posamično sledila ugotovitvam, ki jih navajajo stranke v sporu. Obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, iz katerih Splošno sodišče ni sprejelo njihovih argumentov, Sodišču pa, da razpolaga z zadostnimi elementi za izvajanje nadzora.[58]

55 — Točke od 152 do 160 izpodbijane sodbe.

56 — Točke od 163 do 167 izpodbijane sodbe.

57 — Sodba z dne 15. januarja 2014 v zadevi Komisija proti Portugalski (C-292/11 P, točka 72 in navedena sodna praksa).

58 — Sodba z dne 17. junija 2010 v zadevi Lafarge proti Komisiji (C-413/08 P, ZOdl., str. I-5361, točka 41 in navedena sodna praksa).

80. Splošno sodišče je ob zavrnitvi trditve družbe Deltafina, da je Komisija vedela, da bo družba na sestanku združenja APTI razkrila svojo vlogo za imuniteto, ugotovilo, da Komisija ni vedela, da bo družba Deltafina na lastno pobudo razkrila svojo vlogo, in da tega ni mogla sprejeti ali predhodno odobriti. [59]

81. Če želi družba Deltafina s tem, da izpodbija zapisnik s sestanka z dne 14. marca 2002 in podrobnosti o poznejših stikih med predstavniki družbe Deltafina ter uradniki Komisije, odgovornimi za zadevo, podvomiti v presojo Splošnega sodišča glede dejanskega stanja, take trditve niso dopustne. Družba Deltafina želi tako doseči ponovno presojo dejanskega stanja, Sodišče pa v okviru pritožbe ni pristojno za to. [60]

82. Ali je Splošno sodišče ravnalo pravilno, ko je ugotovilo, da družba Deltafina ni izpolnila obveznosti sodelovanja za namene Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002?

83. Kot je razložilo Splošno sodišče, morajo biti za imuniteto pred globo izpolnjeni trije kumulativni pogoji. [61] To vprašanje zadeva presojo Splošnega sodišča o tem, ali je družba Deltafina v celoti, na trajni podlagi in hitro sodelovala skozi celoten upravni postopek.

84. Menim, da je Splošno sodišče v točkah od 124 do 132 svoje sodbe pravilno opisalo obseg obveznosti sodelovanja, ki jo ima podjetje. V skladu z ustaljeno sodno prakso je zmanjšanje globe na podlagi Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 mogoče utemeljiti samo takrat, kadar bi se lahko predloženi podatki in, splošneje, ravnanje zadevnega podjetja v tem pogledu šteli za dokaz njegovega resničnega sodelovanja. [62] Zmanjšanje na podlagi omenjenega obvestila je mogoče odobriti, samo če ravnanje zadevnega podjetja priča o taki vrsti sodelovanja. [63] Zavračam trditev družbe Deltafina, da se to merilo v tem primeru ne uporablja, ker je bil položaj družbe Deltafina (obveznost prikritja vloge za imuniteto) drugačen od položaja podjetja, ki prosi za imuniteto v zameno za zagotavljanje celovitih in točnih informacij o dejanskem stanju.

85. Menim, da obveznost sodelovanja v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi enako velja za ravnanje podjetja, za katero velja obveznost ohranjanja tajnosti. Za odobritev imunitete pred globo mora biti to podjetje na voljo Komisiji, da dokaže resnično sodelovanje. Zato mora Komisijo obvestiti o vseh pomembnih dejstvih, ki jih pozna in ki bi lahko vplivala na izvedbo upravnega postopka in preiskav Komisije. Dogovor med Komisijo in zadevnim podjetjem za namene Obvestila o ugodni obravnavi ni pogodba in ni prisilen. Sodelovanje podjetja je prostovoljno, za pridobitev ugodnosti iz imunitete pa mora biti brezpogojno in popolno.

86. Bi moralo Splošno sodišče pri oceni obsega te obveznosti presoditi, ali se je Komisija strinjala, da družbi Deltafina ni bilo treba več prikrivati vloge za imuniteto?

87. Menim, da ne nujno.

88. Splošno sodišče je imelo pri oceni obsega obveznosti sodelovanja več možnosti. Lahko bi ugotovilo (kot je trdila Komisija), da ni bilo nobenega dogovora, s katerim bi bila družba Deltafina razrešena obveznosti prikritja vloge za imuniteto. V takem primeru bi podjetje jasno kršilo obveznost sodelovanja. Zaradi celovitosti dodajam, da bi moralo podjetje, ki bi bilo v položaju, v kakršnem je bila družba Deltafina, za ugotovitev, da je bil dosežen tak dogovor, predložiti dokaze o odločitvi, sprejeti na ustrezni ravni znotraj Komisije.

59 — Točke od 152 do 160 izpodbijane sodbe.

60 — Sodba z dne 24. oktobra 2013 v zadevi Kone in drugi proti Komisiji (C-510/11 P, točke od 60 do 62 in navedena sodna praksa).

61 — Glej točko 13 zgoraj.

62 — Sodba Erste Group Bank, navedena v opombi 43 zgoraj (točka 281).

63 — Sodba Erste Group Bank, navedena v opombi 43 zgoraj (točka 282).

89. Spomniti je treba, da je bila družbi Deltafina potencialno zagrožena globa za resno kršitev pravil o konkurenci in da je bila skladno z načelom osebne odgovornosti zavezana odgovarjati za to kršitev.[64] Vendar bi ji Komisija na podlagi razlogov, obrazloženih v uvodu Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002,[65] lahko odobrila imuniteto pred to kaznijo. V zvezi s tem je Komisija potrdila pogojno imuniteto družbe Deltafina z dopisom z dne 6. marca 2002, ki ga je podpisal član Komisije, takrat odgovoren za zadeve s področja konkurence. Ob upoštevanju teh okoliščin izjave uradnika, dane med sestankom ali poznejšo komunikacijo, niso mogle pomeniti dokončnega dokaza o strinjanju Komisije, da spremeni dejavnik, ki je bistven za ugotavljanje, ali podjetje sodeluje za namene ureditve o prizanesljivosti. Za ugotovitev, da se je Komisija strinjala, da bo spremenila pogoje dogovora za namene Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, bi moralo zadevno podjetje pridobiti uradno potrditev Komisije, podpisano na ustrezni ravni. Domnevam, da bi jo podpisala ista oseba, ki je potrdila odobritev pogojne imunitete (ali njen naslednik). Zdi se mi, da to izhaja iz pomena, pripisanega odločbam, sprejetim v okviru ureditve o prizanesljivosti, in potrebe po zagotovitvi, da se je na take odločbe mogoče sklicevati in da prosilcu zagotavljajo potrebno varnost za zagotovitev, da se ureditev o prizanesljivosti dosledno uporablja. Teh elementov ne bi bilo, če bi lahko kateri koli uradnik Komisije spremenil pogoje, pod katerimi se odobri imuniteta, ne da bi dogovor potrdile nadrejene službe Komisije.

90. Družba Deltafina se sklicuje na peto alineo točke 12(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2006, ki določa, da podjetje sodeluje v vsem upravnem postopku Komisije resnično, v celoti, neprenehoma in brez odlašanja od časa predložitve prošnje, kar med drugim vključuje obveznost nerazkritja dejstva vložitve ali katere koli vsebine njegove prošnje, preden Komisija izda obvestilo o nasprotovanju v zadevi, razen če ni dogovorjeno drugače. Vendar se Obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 2006 ni uporabljalo *ratione temporis* in vzdržala se bom nadaljnjega natančnega preučevanja, kako bi morali razlagati njegovo ubeseditev.

91. Tudi če bi Splošno sodišče ugotovilo, kot zatrjuje družba Deltafina, da je obstajal dogovor, ki je dopuščal razkritje njene vloge za imuniteto, iz tega ne sledi, da bi bilo Splošno sodišče zavezano ugotoviti, da je bila obveznost sodelovanja za namene Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002 izpolnjena. Iz splošnih parametrov obveznosti sodelovanja izhaja, da ima Splošno sodišče pri preučitvi pravico ugotavljati druge elemente te obveznosti in presoditi, ali je prosilec za imuniteto te elemente izpolnil.

92. Pri tem je Splošno sodišče s predpostavko v dvomu ravnalo v korist družbe Deltafina, saj je navedlo, da so osnovna pravila *bila* dogovorjena, kot je zatrjevala družba Deltafina.[66] Splošno sodišče je kljub temu menilo, da je družba Deltafina kršila obveznost sodelovanja v skladu s točko 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, ker je drugim udeležencem kartela razkrila svojo vlogo za imuniteto, ne da bi o tem predhodno obvestila Komisijo. Tako je Splošno sodišče opredelilo element obveznosti sodelovanja, za katerega je menilo, da ga družba Deltafina nedvomno ni izpolnila.

93. Drži, da bi bila izpodbijana sodba celovitejša, če bi Splošno sodišče najprej presodilo, ali je dejansko obstajal dogovor, da je družba Deltafina razrešena obveznosti nerazkritja vloge za imuniteto. Vendar neobstoj take ugotovitve ne more povzročiti nepravilnosti razlogovanja Splošnega sodišča.

94. Zdi se mi, da je razlogovanje v izpodbijani sodbi dovolj jasno in razumljivo, da pomeni ustrezno podlago za sklep Splošnega sodišča in tako izpolnjuje zahteve za obrazložitev sodbe.

64 — Sodba Erste Group Bank, navedena v opombi 43 zgoraj (točka 77).

65 — Glej točko 11 zgoraj, v kateri so navedeni razlogi za sprejetje ureditve o prizanesljivosti.

66 — Točke od 164 do 167 izpodbijane sodbe.

95. Splošno sodišče je nedvoumno navedlo, prvič, da družba Deltafina nikoli ni obvestila Komisije o svoji nameri razkritja. Drugič, družba Deltafina je bila zavezana v celoti, na trajni podlagi in hitro sodelovati, da bi dokazala resnično sodelovanje za namene točke 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Tretjič, družba Deltafina je kršila to obveznost, ker Komisije ni vnaprej obvestila oziroma je ni obvestila niti takoj po razkritju. Četrtič, vprašanje, ali so bila osnovna pravila dogovorjena, kot je zatrjevala družba Deltafina, ni moglo biti odločilno, saj to, da družba Deltafina ni brez odlašanja obvestila Komisije o svojem razkritju, ni bilo izpodbijano – to dejstvo je prvič postalo očitno na obravnavi pred pooblaščencem za zaslišanje čez približno tri leta.

96. Zdi se mi, da je Splošno sodišče pravilno razlagalo bistvo glavnega tožbenega razloga družbe Deltafina, kot da se nanaša na Komisijino neodobritev imunitete pred globami ter pomen in obseg obveznosti sodelovanja za namene Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Splošno sodišče s tem, da je poudarilo, da družba Deltafina ni izpolnila nekega elementa te obveznosti, ni prekoračilo sprejemljive razlage navedenega tožbenega razloga. Splošno sodišče torej obrazložitve iz izpodbijane odločbe ni nadomestilo s svojo obrazložitvijo.

97. Splošno sodišče je ugotovilo dejstva, ki jih je Komisija upoštevala pri preučitvi navedenega tožbenega razloga. Drži, da je Splošno sodišče poudarilo, da družba Deltafina ni brez odlašanja obvestila Komisije o svojem razkritju. Vendar to dejstvo pomeni pomembno okoliščino v izpodbijani odločbi. Splošno sodišče je potem preučilo pomen obveznosti sodelovanja iz točke 11(a) Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002, kar je storila tudi Komisija.[67] Zato se mi zdi, da Splošno sodišče svoje sodbe ni utemeljilo na novem razlogu, ki ni bil del izpodbijane odločbe.

98. Pravilo kontradiktornosti je del pravice do obrambe, kar je splošno načelo prava EU.[68] Načelo kontradiktornosti mora spoštovati tudi sodišče, zlasti kadar v sporu razsoja na podlagi razloga, ki je bil preizkušen po uradni dolžnosti.[69] Zato je za zadostitev zahtevam, ki se nanašajo na pravico do poštenega sojenja, pomembno, da stranke poznajo pravne in dejanske okoliščine, ki imajo odločilen vpliv na izid postopka, in da imajo možnost o njih kontradiktorno razpravljati.[70]

99. Ali je bila spoštovana pravica družbe Deltafina do obrambe?

100. Postopek pred Splošnim sodiščem se je nanašal na pomen in obseg obveznosti sodelovanja. Ti vprašanji sta bili del glavnih tožbenih razlogov družbe Deltafina, tako da je ta imela ustrezno priložnost, da na prvi stopnji uveljavi svoje stališče glede vseh pravnih in dejanskih okoliščin.

101. Poleg tega Splošno sodišče o postopku ni razsodilo na podlagi razloga, ki je bil preizkušen po uradni dolžnosti. Namesto tega je (i) opredelilo tožbene razloge družbe Deltafina, (ii) opredelilo upoštevne tožbene razloge iz izpodbijane odločbe in (iii) razložilo obveznost sodelovanja za namene Obvestila o ugodni obravnavi iz leta 2002. Družba Deltafina je glede teh vprašanj predložila pisna in ustna stališča. Kršitev pravice družbe Deltafina do obrambe torej ni bila podana, zato ugotavljam, da prvi pritožbeni razlog ni utemeljen.

67 — Glej uvodno izjavo 431 in naslednje v preambuli izpodbijane odločbe.

68 — Sodba z dne 2. decembra 2009 v zadevi Komisija proti Irski in drugim (C-89/08 P, ZOdl., str. I-11245, točka 50). Glej tudi sodbo z dne 18. julija 2013 v združenih zadevah Komisija in drugi proti Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, točki 97 in 98).

69 — Sodba Komisija proti Irski in drugim, navedena v opombi 68 zgoraj (točka 54).

70 — Sodba Komisija proti Irski in drugim, navedena v opombi 68 zgoraj (točka 56). Glej tudi sodbo z dne 14. marca 2013 v zadevi Viega proti Komisiji (C-276/11 P, točka 35).

Drugi pritožbeni razlog: kršitev Poslovnika glede vabljenja in zaslišanja prič

102. Drugi pritožbeni razlog zadeva preučitev Splošnega sodišča, ki zadeva dokaze o domnevnih osnovnih pravilih, določenih na sestanku 14. marca 2002; ali so bili ti dokazi pravilno pridobljeni in ali je bila kršena pravica družbe Deltafina do poštenega sojenja.

Povzetek trditev

103. Družba Deltafina trdi, da mora biti vabljenje in zaslišanje prič opravljeno v skladu s Poslovnikom Splošnega sodišča. Splošno sodišče naj bi s kršitvijo teh pravil na zaslišanju 29. septembra 2010 zaslišalo dve priči, g. Reherja (odvetnika družbe Deltafina) in g. Van Erpsa (uradnika Komisije, ki je bil pristojen za zadevo). Obe priči sta pričali o sestanku z dne 14. marca 2002, predvsem glede domnevnega dogovora o osnovnih pravilih. Vendar Splošno sodišče ni sprejelo nobenih pripravljalnih ukrepov v skladu s členom 65 Poslovnika in ni izdalo nobenih sklepov za povabilo prič v skladu s členom 68 navedenega poslovnika. Poleg tega ni razvidno, kako je pričal g. Reher (medtem ko se pričanje g. Van Erpsa odraža v besedilu sodbe).[71] V zapisniku zaslišanja pred Splošnim sodiščem so dokazi opisani kot „izmenjava mnenj“.

104. Splošno sodišče je na podlagi pričevanja g. Van Erpsa ugotovilo, da družba Deltafina niti na sestanku z dne 14. marca 2002 niti v poznejšem telefonskem pogovoru med g. Van Erpsom in g. Jacchio (še en odvetnik družbe Deltafina) 22. marca 2002 ni jasno navedla, da bo na sestanku združenja APTI razkrila svojo vlogo za imuniteto. Če bi Komisija razumela, da ima družba Deltafina tak namen, se s tem ne bi strinjala. Vendar Splošno sodišče ni izvedelo, kako se teh dogodkov spomni g. Jacchia, čeprav je bil navzoč na sodišču.

105. Splošno sodišče naj bi ustnemu pričevanju g. Van Erpsa, podanemu približno osem let po dogodkih, napačno pripisalo večjo težo kot zapisniku g. Jacchie iz zadevnega obdobja o njegovi takratni komunikaciji s Komisijo. Zato naj bi Splošno sodišče kršilo pravice družbe Deltafina iz člena 6(1) in (3) EKČP in člena 47 Listine, pravico do poštenega sojenja in razpoložljivosti virov za zagotovitev njene obrambe. Iz tega sledi, da je bilo v izpodbijani sodbi pravo napačno uporabljeno.

106. Komisija trdi, da je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti.

107. Komisija zatrjuje, da niti g. Van Erps niti g. Reher nista bila zaslišana kot priči. Zaslišana sta bila kot predstavnika strank v postopku. Sicer je res, da lahko ustna stališča predstavijo le odvetniki in agenti (kot določa mandat *ad litem*), vendar lahko z dogovorom obeh strani na obravnavi nastopijo tudi drugi. Ta praksa pospeši postopek, saj Sodišču omogoča, da neposredno zasliši tiste, ki imajo ustrezno znanje in informacije, in se izogne potrebi odvetnikov in agentov po stalnih navodilih, kadar gre za strokovna vprašanja ali zapletena vprašanja o dejanskem stanju. To je sprejeta praksa, ki je Sodišče ni nikoli kaznovalo.

108. Tudi če bi bila g. Reher in g. Van Erps zaslišana kot priči, pritožba družbe Deltafina ni dopustna oziroma ni utemeljena, saj družba Deltafina takrat pred Splošnim sodiščem temu ni nasprotovala. Poleg tega družba Deltafina Splošnega sodišča ni prosila, naj zasliši g. Jacchio (ki je bil dejansko navzoč kot zastopnik družbe Deltafina).

109. Splošno sodišče ima v vsakem primeru široko polje proste presoje glede teže, ki jo pripisuje dokazom, ki so mu predloženi, in njegove presoje v zvezi s tem po pritožbi ni mogoče razveljaviti. Tudi če bi Sodišče menilo, da so trditve družbe Deltafina utemeljene, bi bil glede na druge dokaze, ki jih je preučilo Splošno sodišče, in dejansko stanje, ki ga je ugotovilo, izid postopka enak.

71 — Glej točko 159 izpodbijane sodbe.

Presoja

110. Očitek, da je v izpodbijani sodbi pravo napačno uporabljeno, ker odločitev Splošnega sodišča temelji na dokazih, pridobljenih s kršitvijo lastnega poslovnika, ne more pripeljati do razveljavitve sodbe, razen če lahko družba Deltafina dokaže, da je prišlo do kršitve postopka, ki je škodovala njenim interesom.[72]

111. Splošno sodišče lahko v skladu s členom 65 Poslovnika sprejme pripravljalne ukrepe v zvezi z ustnim pričevanjem. Člen 68(1) določa, da lahko Splošno sodišče bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog stranke odredi, da se nekatera dejstva dokažejo z zaslišanjem prič. Tako pričevanje mora biti pod prisego.

112. Ocena dogodkov na zaslišanju iz zadevnega obdobja ni mogoča brez prepisa ustnega postopka.[73] Vendar dejstva, navedena v nadaljevanju, niso izpodbijana. G. Reher in g. Van Erps sta bila navzoča na sestanku 14. marca 2002 in Splošno sodišče ju je zaslišalo o njunih spominih na ta dogodek. V zapisniku zaslišanja z dne 29. septembra 2010 je ta proces opisan kot „izmenjava mnenj“. Splošno sodišče g. Jacchie ni zaslišalo o sestanku z dne 14. marca 2002 ali njegovem poznejšem telefonskem pogovoru z g. Van Erpsom 22. marca 2002. O tem pogovoru pa je zaslišalo g. Van Erpsa.[74] Niti družba Deltafina niti Komisija nista zaprosili za odreditev sklepa za povabilo in zaslišanje prič, in tudi Splošno sodišče ga ni odredilo po uradni dolžnosti. Prav tako niso bili sprejeti nobeni pripravljalni ukrepi v skladu s členom 65. Zdi se, da izjavi g. Reherja in g. Van Erpsa nista bili dani pod prisego.[75]

113. V skladu z ustaljeno sodno prakso ima Splošno sodišče široko polje proste presoje glede vprašanja, ali je treba dopolniti informacije, ki jih ima na voljo.[76]

114. Zdi se mi, da sta bila g. Reher in g. Van Erps med obravnavo verjetno zaprošena, naj pomagata Splošnemu sodišču. Niti družba Deltafina niti Komisija nista ugovarjali zaslišanju med ustnim postopkom pred Splošnim sodiščem. Nobena stranka ni trdila, da je bila njena pravica do poštenega sojenja kršena, ker naj bi g. Reher in g. Van Erps pričala brez ustreznega obvestila in v nasprotju s Poslovnikom Splošnega sodišča. Prav tako ni v zapisniku zaslišanja nobenih indicev o očitku katere od strank, da ji je bila odvzeta možnost za izpodbijanje tega pričevanja. Zdi se, da sta takrat obe strani brez ugovora sprejeli pristop Splošnega sodišča.

115. Ni jasno, kakšen točno je bil položaj g. Reherja in g. Van Erpsa pri dopolnjevanju informacij pred Splošnim sodiščem. Jasno je, da formalno nista bila priči. Vendar ni mogoče na podlagi ničesar sklepati, da sta Splošnemu sodišču predložila nove tehnične informacije ali da sta obrazložila tovrstne informacije, ki so že bile v spisu. Zdi se mi, da informacije, ki sta jih predložila, ne spadajo v neizpodbitno kategorijo, ki jo je v svojih trditvah opisala Komisija. Ta kategorija zajema položaje, ko

72 — Sodba z dne 2. oktobra 2003 v zadevi Corus UK proti Komisiji (C-199/99 P, Recueil, str. I-11177, točka 30).

73 — Veljavni Poslovnik Splošnega sodišča nima nobenih določb glede dostopa strank do posnetka ali prepisa postopka. Člen 63 le omogoča strankam, da pregledajo zapisnik obravnave v sodnem tajništvu in na svoje stroške pridobijo prepise. Člen 68(6) (ki določa, da sodni tajnik sestavi zapisnik izpovedi prič) se uporablja le v primeru, ko je Splošno sodišče v skladu s členom 68(1) odredilo, da se nekatera dejstva dokažejo z zaslišanjem prič, kar se v tem primeru ni zgodilo. Člen 85 veljavnega Poslovnika tega Sodišča določa: „Predsednik lahko na ustrezno obrazložen predlog stranki ali zainteresiranemu subjektu iz člena 23 Statuta, ki je sodeloval pri pisnem ali ustnem delu postopka, dovoli, da v prostorih Sodišča posluša zvočni zapis obravnave v jeziku, ki ga je na obravnavi uporabljal govornik“. Revidiran osnutek Poslovnika Splošnega sodišča (ki je trenutno obravnavan na Svetu in je na voljo na spletni strani http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%207795%202014%20INIT) zdaj vsebuje nov člen 115, ki smiselno prenaša člen 85 Poslovnika Sodišča in ki bi (če bo sprejet) omogočil strankam, če se jim bo zdelo potrebno, da v primeru, kot je obravnavani, zaprosijo za poslušanje zvočnega zapisa obravnave pred Splošnim sodiščem. Vendar v nobenem od poslovnikov ni posebnega pravila, ki bi se nanašalo na vprašanje, ali lahko Sodišče v okviru pritožbe zahteva dostop do posnetka ali prepisa obravnave pred Splošnim sodiščem.

74 — Glej točko 159 izpodbijane sodbe.

75 — To utemeljujem na (i) neobstoju odredbe za zaslišanje prič v skladu s členom 68 Poslovnika Splošnega sodišča; (ii) neobstoju kakršnega koli zapisnika izpovedi prič v skladu s členom 68(6) Poslovnika Splošnega sodišča in (iii) neobstoju kakršnega koli sklicevanja v zapisniku obravnave na zaprisego g. Reherja ali g. Van Erpsa.

76 — Sodba Der Grüne Punkt, navedena v opombi 34 zgoraj (točki 163 in 164).

se Sodišče srečuje s prikritim vprašanjem in – pogosto na pobudo Sodišča – strokovnjaki, ki spremljajo zadevne pravne ekipe, neposredno odgovarjajo na vprašanja Sodišča. Postopek se s tem pospeši, saj se izogne (včasih burni) šepetani komunikaciji med strokovnjakom in odvetnikom, ki prejeta navodila strokovnjaka potem prenese Sodišču. Ob takih priložnostih je dejansko zelo smiselno, da Sodišče postavlja vprašanja neposredno strokovnjakom in od njih prejema neposredne odgovore.

116. Zdi pa se, da sta g. Reher in g. Van Erps posredovala informacije o nekaterih dejanskih stanjih in njunem razumevanju teh stanj, in sicer: (i) ali so bila na sestanku z dne 14. marca 2002 dogovorjena osnovna pravila; (ii) ali se je Komisija strinjala, da bo družba Deltafina razkrila svojo vlogo za imuniteto; (iii) ali je bil ta pogovor potrjen v poznejši komunikaciji; in (iv) ali je družba Deltafina vnaprej obvestila Komisijo o nameri, da na sestanku združenja APTI razkrije svojo vlogo za imuniteto. Prvi trije elementi dejanskega stanja so bili sporni [77] (kolikor razumem, je bil soglasen odgovor na četrto vprašanje „ne“). [78] Pri nobenem od njih ni šlo za tehnične informacije, kot bi jih sama poimenovala.

117. Nobenega razloga ne vidim, zakaj sodišče ne bi moglo povabiti prič bodisi po uradni dolžnosti bodisi na predlog ene od strank. Prednost tega bi bila v tem, da bi se družba Deltafina lahko odločila, kakšna točno bo vloga njenega odvetnika g. Jacchie, ki je bil pooblaščen za nastopanje pred Splošnim sodiščem (in je to dejansko počel), vendar bi morebiti lahko tudi ustrezno pričal o komunikaciji s Komisijo v obdobju pred sestankom združenja APTI. (Sproti naj pripomnim, da je težko razumeti, kako je družba Deltafina lahko pričakovala, kot zatrjuje, da bi moral prevzeti še drugo vlogo in pričati na zaslišanju, na katerem je nastopal kot zagovornik.)

118. Kadar gre za sporne dejanske okoliščine, ki so pomembne za izid zadeve in ki jih je treba razrešiti, je pravilen potek, da se opravi zaslišanje v skladu s Poslovnikom Splošnega sodišča, katerega cilji vključujejo tudi zagotovitev pravice do poštenega sojenja. Zato menim, da je Splošno sodišče z načinom zaslišanja g. Reherja in g. Van Erpsa kršilo postopek.

119. Ali je ta nepravilnost škodovala interesom družbe Deltafina?

120. Ni sporno, da družba Deltafina nikdar ni obvestila Komisije, da je svojo vlogo za imuniteto razkrila drugim udeležencem kartela, niti pred sestankom združenja APTI niti po njem. [79] Poleg tega se je Splošno sodišče pri ugotovitvi, da družba Deltafina Komisije ni izrecno vnaprej opozorila o nameravanem razkritju, sklicevalo na dokumente v spisu, vključno s takratnim zapisnikom sestanka 14. marca 2002 in telefonskim pogovorom z dne 22. marca 2002. [80] Zato se Splošnemu sodišču ni bilo treba sklicevati na izjave, ki sta jih na zaslišanju dala g. Reher in g. Van Erps, [81] da bi ugotovilo, da je družba Deltafina kršila obveznost sodelovanja v skladu z Obvestilom o ugodni obravnavi iz leta 2002. [82]

121. Iz tega sledi, da kršitev postopka, ki jo je Splošno sodišče storilo pri zaslišanju g. Reherja in g. Van Erpsa, ni škodila interesom družbe Deltafina, da pravica družbe Deltafina do poštenega sojenja ni bila kršena in da v izpodbijani sodbi pravo glede tega ni bilo napačno uporabljeno. Zato drugi pritožbeni razlog ni utemeljen.

77 — Glej zlasti točke od 89 do 97 poročila za obravnavo Splošnega sodišča.

78 — Glej točko 138 izpodbijane sodbe.

79 — Točka 138 izpodbijane sodbe.

80 — Točki 152 in 153 izpodbijane sodbe.

81 — Točki 155 in 159 izpodbijane sodbe.

82 — Točka 160 izpodbijane sodbe.

Četrti pritožbeni razlog: kršitev načela enakega obravnavanja pri izračunu znižanja globe za družbo Deltafina

122. Družba Deltafina je na zaslišanju pred Splošnim sodiščem prvič predstavila tožbeni razlog, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja. Četrti pritožbeni razlog družbe Deltafina pred tem Sodiščem je postavljen podredno; Sodišču predlaga, naj razveljavi sodbo Splošnega sodišča in precej poveča 50-odstotno znižanje, odobreno družbi Deltafina za sodelovanje s Komisijo med upravnim postopkom. Družba Deltafina ta predlog utemeljuje s tem, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je odločilo, da ta novi tožbeni razlog ni dopusten v skladu s členom 48(2) Poslovnika Splošnega sodišča.[83]

Povzetek trditev

123. Družba Deltafina trdi, da Splošno sodišče lahko preuči nove tožbene razloge, navedene na obravnavi glede izračuna glob, ker take zadeve spadajo pod neomejeno pristojnost Splošnega sodišča glede glob.[84] Poleg tega naj bi bila zavrnitev Splošnega sodišča, da bi odločilo o novem tožbenem razlogu družbe Deltafina, še posebej nepravična, saj je bila tožba v zadevi Nintendo,[85] na katero se je oprla družba Deltafina, na voljo šele po koncu pisnega postopka.

124. Družba Deltafina trdi, da je k upravnemu postopku prispevala več kot družba Dimon Italia v dveh pogledih: (i) kvalitativno je prispevala več in (ii) bila je prvo podjetje, ki je začelo sodelovati s Komisijo. Zato naj bi Komisija storila očitno napako pri presoji, ko je družbama Deltafina in Dimon Italia odobrila enak odstotek znižanja njunih glob.

125. Komisija meni, da četrti pritožbeni razlog očitno ni utemeljen. Načelo enakega obravnavanja, izpostavljeno v sodbi Nintendo, ni nova pravna ali dejanska okoliščina, ki se je pojavila med postopkom. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da sodba, ki potrjuje pravo, ki je obstajalo ob vložitvi tožbe, ne pomeni novega elementa, ki uvaja nov razlog.[86] Načelo enakega obravnavanja pri znižanju glob ni bilo prvič uporabljeno v zadevi Nintendo.[87] Poleg tega družbi Deltafina in Dimon Italia nista primerljivi in sta bili zato obravnavani različno. V primeru družbe Deltafina je Komisija odvzela imuniteto (ki je bila odobrena pogojno) in se je odločila naložiti globo. Globa je bila znižana za 50 %, saj je ta družba kljub vsemu sodelovala s Komisijo. Družba Dimon Italia nikoli ni imela imunitete pred globami, vendar ji je Komisija globo kljub temu znižala za 50 %, ker je sodelovala v preiskavi Komisije.

Presoja

126. Menim, da je Splošno sodišče pravilno odločilo, da novi tožbeni razlog družbe Deltafina, predstavljen na zaslišanju, ni bil dopusten.

83 — Točka 310 izpodbijane sodbe.

84 — Družba Deltafina se sklicuje na sodbo z dne 7. junija 2011 v zadevi Arkema France in drugi proti Komisiji (T-217/06, ZOdl., str. II-2593, v nadaljevanju: Arkema).

85 — Sodba z dne 30. aprila 2009 v zadevi Nintendo in Nintendo of Europe proti Komisiji (T-13/03, ZOdl., str. II-947, v nadaljevanju: Nintendo).

86 — Sodba z dne 1. aprila 1982 v zadevi Dürbeck proti Komisiji (11/81, Recueil, str. 1251, točka 17).

87 — Glej na primer sodbo z dne 27. februarja 1997 v zadevi FFSA in drugi proti Komisiji (T-106/95, Recueil, str. II-229, točka 57, v nadaljevanju: FFSA).

127. Prvič, načelo enakega obravnavanja ni novo. Je eno splošnih načel prava EU.[88] Drugič, glede na ustaljeno sodno prakso Splošno sodišče pri izvajanju svoje neomejene pristojnosti odloča o znesku glob, naloženih podjetjem zaradi kršenja prava EU, izvajanje take pristojnosti ob določitvi višine glob pa ne sme povzročiti diskriminacije med podjetji, ki so sodelovala v kartelu.[89] Tretjič, jasno je tudi, da Komisija pri presoji sodelovanja podjetij v upravnem postopku, začetem zaradi nedovoljenega omejevalnega sporazuma, ne sme kršiti načela enakega obravnavanja, ki je v skladu s sodno prakso kršeno takrat, kadar se primerljivi položaji obravnavajo različno ali različni položaji enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno.[90] Četrtič, Sodišče je že imelo priložnost preučevati položaj podjetij, ki so trdila, da si zaslužijo večje znižanje zaradi sodelovanja, ker niso izpodbijala kršitve ali ker so Komisiji prva razkrila kartel v okviru programa prizanesljivosti.[91]

128. Na tej podlagi se ne strinjam, da je zadeva Nintendo pomenila novo pravno okoliščino. Kot navaja Komisija, potrditev obstoječega pravnega načela ne pomeni nove pravne ali dejanske okoliščine za namene člena 48(2) Poslovnika.

129. Prav tako se ne strinjam z razlago sodbe Splošnega sodišča v zadevi Arkema, ki jo je predstavila družba Deltafina.[92] Splošno sodišče je v tistem primeru odločilo, da ni bilo treba preučiti, ali je tožeča stranka predstavila novo zadevo, ker tožbeni razlog očitno ni bil utemeljen. Splošno sodišče *ni* presodilo, da lahko preuči nov tožbeni razlog, kadar gre za njegovo neomejeno pristojnost glede določanja glob.

130. Zato menim, da četrti pritožbeni razlog družbe Deltafina ni dopusten.

Stroški

131. V skladu s členi 137, 138, 140 in 184 Poslovnika bi bilo treba družbi Deltafina kot neuspešni stranki v vseh pritožbenih razlogih naložiti plačilo stroškov postopka.

Predlog

132. Glede na zgornje ugotovitve predlagam, naj Sodišče:

— pritožbo zavrne in

— družbi Deltafina naloži plačilo stroškov postopka.

88 — Glej sodbo z dne 16. decembra 2008 v zadevi Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi (C-127/07, ZOdl., str. I-9895, točka 23 in navedena sodna praksa).

89 — Sodba z dne 25. januarja 2007 v zadevi Salzgitter Mannesmann (C-411/04 P, ZOdl., I-959, (točka 68 in navedena sodna praksa).

90 — Sodba Salzgitter Mannesmann, navedena v opombi 89 zgoraj (točke od 68 do 72 in navedena sodna praksa).

91 — Glej na primer sodbo Dansk Rørindustri, navedeno v opombi 43 zgoraj (točke od 407 do 414), in v sodni praksi Splošnega sodišča sodbo FFSA, navedeno v opombi 87 zgoraj (točka 57).

92 — Navedena v opombi 84 zgoraj (točke od 247 do 250).